

BESPLATAN
PRIMJERAK

Crna Gora
Ministarstvo odbrane

PARTNER

Mjesečnik o evroatlantskim integracijama, odbrani i vojsci broj 13, mart 2009. godine

**BORO VUČINIĆ, MINISTAR ODBRANE CRNE GORE:
VOJSKA PO UGLEDU NA NATO**

**MILO ĐUKANOVIĆ:
NATO IMPRESIONIRAN NAPRETKOM CRNE GORE**

Crna Gora
Ministarstvo odbrane

Vojska
Crne Gore

Nova snaga - Vojska Crne Gore

Nova uniforma pilota VCG

SADRŽAJ

INTERVJU: BORO VUČINIĆ, MINISTAR ODBRANE CRNE GORE 4
Vidak Latković

KOMENTAR: KRIZA I BEZBJEDNOST 7
Ilija Despotović

CRNA GORA I PZM: NATO ŠKOLA OBERAMMERGAU .. 9
mr Tihomir Mijović

UDRUŽENJE DIPLOMACA MARŠAL CENTRA U CRNOJ GORI 11
Sanja Dajević

TEMA: MILO ĐUKANOVIĆ - NATO IMPRESIONIRAN NAPRETKOM CRNE GORE 12
Mihailo Danilović

PREDSTAVLJAMO: ORKESTAR POČASNE GARDE VOJSKE CRNE GORE 15
Marinko M. Slomo

DIREKCIJA ZA ZAŠTITU TAJNIH PODATAKA BEZBJEDNOST PO STANDARDIMA 17
Vidak Latković

JEDINICA ZA PRIMJER 18
Vidak Latković

GLOBUS: VRIJEME JE ZA NOVI POČETAK 19
Zorica Minevska

VOJNA TEHNIKA: SREDSTVA IZVIĐAČKIH PATROLA 21
Marinko M. Slomo

VIJESTI 22

DNEVNIK VOJNOG POSMATRAČA 23
Kapetan Branko Đurđić

TEMA: VOJSKA KAO PROFESIJA 24
Olivera Đukanović

PRENOSIMO: SRPSKA UNIFORMA POD PLAVIM ŠLEMOM 25

FELJTON: BOŽIĆNI USTANAK 26
Ilija Despotović

IMPRESSUM
Partner - mjesečnik o evroatlantskim integracijama, odbrani i Vojsi
 mart 2009. godine BROJ: 13
IZDAVAČ: Ministarstvo odbrane Crne Gore
ZA IZDAVAČA: mr Boro Vučinić
UREDNIK: Vidak Latković

REDAKCIJA: Ilija Despotović, Olivera Đukanović, Zorica Minevska, Marinko M. Slomo, Tihomir Mijović, Mihailo Danilović, Irena Radoman, Sanja Dajević
TEHNIČKI UREDNIK: Miodrag Kankaraš
KONTAKT: Portparol // **TEL/FAX:** +382 20 241 375
E-MAIL: pr@mod.co.me
WEB: www.gov.me/odbrana
ADRESA: Jovana Tomaševića 29

ŠTAMPA: Pobjeda, Podgorica // **TIRAŽ:** 5.000

POČETAK IZGRADNJE STANOVA NA LOKACIJI „SKLADIŠTE TOLOŠI“

Ministar odbrane Boro Vučinić obišao je lokaciju bivšeg vojnog skladišta „Tološi“ na kojoj su počeli pripremni radovi za izgradnju stambeno-poslovnih objekata, po principu zajedničke gradnje. Tom prilikom, ministar Vučinić je kazao da je to dobar način da se valorizuje vojna imovina, a najavio je i početak gradnje stanova na Starom Aerodromu. Takođe, ministar Vučinić je istakao važnost ovog projekta i podsjetio da će se do kraja godine početi sa pripremama najavljene gradnje stambenih objekata u Danilovgradu i Baru.

Na osnovu zaključka Vlade Crne Gore, juna 2008. godine, donijeta je odluka o raspisivanju javnog poziva, nakon čega je zaključen ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem suinvestitorom, preduzećem „Cijevna komerc“ iz Podgorice. Površina objekta će biti oko 10.000 m², a predviđeno je da ima 4 sprata i potkrovlje. Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore će, na osnovu zaključenog ugovora, dobiti 3.500 m² neto korisne površine za rješavanje stambenih potreba pripadnika Vojske Crne Gore, službenika Ministarstva i vojnih penzionera.

Glavni projekat se nalazi u fazi revizije, nakon čega će Ministarstvo odbrane podnijeti zahtjev za dobijanje potrebnih saglasnosti. Rok za izgradnju ovih objekata je 18 mjeseci od dana dobijanja građevinske dozvole.

I. Radoman

Boro Vučinić, ministar odbrane Crne Gore

VOJSKA PO UGLEDU NA NATO

Gospodine ministre, nedavno je usvojena nova formacija Vojske Crne Gore. Koje su to novine u njoj organizaciji?

Prema novoj organizacijsko-formacijskoj strukturi Vojske Crne Gore, koju je Vlada usvojila u novembru 2008. godine, Vojska će imati 2.356 profesionalnih pripadnika. Nova struktura Vojske znatno se razlikuje od prethodne i rezultat je razmjene iskustava sa NATO partnerima, ali i naših stečenih iskustava. Dakle, Vojska Crne Gore znatno je prilagođenija NATO standardu, kako po strukturi jedinica, tako i po njihovoj veličini. Kopnena vojska, umjesto dosadašnje tri brigade imaće jednu, sa gotovo hiljadu formacijskih mjesta. Takođe, novina je i u tome što je Centar za obuku samostalna jedinica, sa vrlo kvalitetnim kadrom i izvanrednim poligonom za obuku.

Podsjećam da smo se na osnovu Partnerskih ciljeva obavezali da usaglasimo strukturu Vojske Crne Gore sa NATO standardima. Stoga, u kopnenoj Vojsci biće najviše vojnika po ugovoru, i to oko 60 odsto. Ostale jedinice, posebno Vazduhoplovna baza i Mornarica, predstavljaju visokospecijalizovane sastave koji zahtijevaju dugu i posebnu obuku i iz tog razloga većinski su sastavljene od oficirskog i podoficirskog kadra.

Novom formacijom uspostavili smo i podoficirski lanac podrške, što, suštinski, doprinosi boljoj organizaciji komandi i jedinica. Takođe, objedinili smo i nadležnosti u oblasti logistike i ljudskih resursa.

Siguran sam da smo novom formacijom Vojske, za projektovano brojno stanje, utvrdili veoma kvalitetnu strukturu, koju su eksperti iz NATO i naši partneri ocijenili veoma dobrom i kao veliki napredak u odnosu na pređašnja rješenja. Svakako, Strategijski pregled odbrane, čija je izrada u toku, konačno će definisati rješenja o organizaciji i viziji razvoja crnogorske Vojske.

Boro Vučinić

Nаша namjera je jasna, a to je izgradnja manje, održive Vojske Crne Gore koja je moderno opremljena i dobro obučena da odgovori na sve savremene prijetnje, kroz ispunjavanje svoje misije u zemlji i inostranstvu, kaže za Partner ministar Vučinić.

Kako ste zadovoljni trenutnom popunom Vojske i šta je urađeno na njenoj popularizaciji?

Trenutno, popunjenost Vojske Crne Gore je na nivou od 87 odsto ili 2.061 lice. Popuna vojnika po ugovoru takođe je značajno porasla i sada je na oko 60 odsto popunjenosti ili oko 500 lica. Dakle, povećanu atraktivnost vojnog poziva smatram, prije svega, dokazom da je vraćen ugled te institucije u društvu i potvrdom boljih uslova za rad koje smo stvorili u posljednje dvije godine. Osim navedenog, pripadnicima Vojske sa najnižim primanjima, kao što su vojnici po ugovoru i podoficiri, po treći put su povećana primanja, što je vojni poziv učinilo još interesantnijim.

Kada je riječ o popularizaciji Vojske, važno je da i naši građani shvate Vojsku kao dobrog poslodavca, s obzirom da je, nakon trećeg povećanja, na primjer, plata vojnika po ugovoru u januaru iznosila od 320 do 470 eura, sa dodacima. Trenutno je nepopunjeno oko 340 mjesta za vojnike po ugovoru, što je prilika za sve mlade ljude da se prijave i da zajednički gradimo novu Vojsku Crne Gore.

Podsjetiću da je nova crnogorska Vojska u potpunosti profesionalna i da se njena

popuna vrši isključivo na dobrovoljnoj osnovi. Dakle, riječ je o ugovornom, radnom odnosu. Nadalje, nedavno smo realizovali manifestaciju „Dan Vojske u Vašem gradu“, program koji je upravo posvećen afirmaciji vojske u lokalnoj zajednici, a kroz prezentaciju naoružanja i vojne opreme i koncert Vojnog orkestra. Tokom proteklog perioda realizovali smo brojne informativne projekte, od kojih izdvajam Partner, koji uspješno publikujemo već više od jedne godine.

Da li je nova projektovana veličina Vojske dovoljna za izvršenje njene ustavne nadležnosti?

Nova Vojska Crne Gore definisana je kao profesionalna, odbrambena snaga koja brani nezavisnost i suverenitet Crne Gore, koja daje podršku civilnim institucijama u slučaju katastrofa i koja doprinosi miru u svijetu kroz učešće u mirovnim misijama. Današnje prijetnje po bezbjednost, od kojih su najprisutnije terorizam, proliferacija oružja za masovno uništenje i druge globalne prijetnje, ne zahtijevaju brojčano veliku vojsku, već dobro obučenu i opremljenu oružanu snagu. Stoga, naša namjera je jasna, a to je izgradnja manje, održive, Vojske Crne Gore, koja je moderno opremljena i dobro obučena da odgovori na sve savremene prijetnje,

kroz ispunjavanje svoje misije u zemlji i inostranstvu.

Važno je podsjetiti i da će, osim stalnog sastava Vojske, postojati i malobrojni rezervni sastav, od oko 600 pripadnika, kojeg će činiti, takođe, građani koji se dobrovoljno prijave i koji će za to primati određene nadoknade. U slučaju rata i vanrednog stanja, vojnoj obavezi podliježu svi crnogorski državljani.

Takav model Vojske je održiv i u potpunosti primjeren našim potrebama, mogućnostima i opredjeljenju našeg evroatlantskog puta.

Kako ocjenjujete životni standard pripadnika Vojske i na koji način ga je moguće dalje unaprijediti?

Tokom protekle dvije godine, životni i radni standard profesionalnih vojnih i civilnih lica na službi u Vojsci je stano napredovao, prije svega kroz povećanje zarada. Podsjetiću da je Vlada Crne Gore, na prijedlog Ministarstva odbrane, odobrila ukupno tri povećanja plata za pripadnike Vojske Crne Gore, od njenog formiranja 2006. godine. Naime, prvo je povećana plata vojnicima po ugovoru za 20 odsto, zatim svim pripadnicima VCG za 30 odsto, a ovogodišnjim, januarskim povećanjem obuhvaćeni su vojnici po ugovoru i podoficiri. Takav odnos crnogorske Vlade jasno ukazuje na njenu snažnu podršku nastavku uspješne izgradnje sistema odbrane i modernizacije Vojske. Siguran sam da će i u narednom periodu jedan od prioriteta biti poboljšanje ukupnog životnog standrada, prije svega putem rješavanja stambenih pitanja, ali i daljim povećanjem plata kako bi dostigli standarde razvijenih zemalja u regionu i šire. Upravo, početak radova na izgradnji stambenih zgrada na Starom Aerodromu i u Tološima za pripadnike crnogorske Vojske, vojne penzionere i službenike Ministarstva odbrane značajno će doprinijeti rješavanju većeg broja stambenih potreba.

Kako ocjenjujete opremljenost Vojske i šta je planirano da se uradi na njenom poboljšanju?

Značajna sredstva uložena su u opremanje Vojske najsavremenijom borbenom i

komunikacionom opremom u cilju dostizanja interoperabilnosti, odnosno sposobnosti za zajedničko djelovanje sa snagama NATO, što predstavlja jedan od naših interesa. Prije svega, kopnena vojska je opremljena novim borbenim kompletima iz programa Heckler & Koch i na taj način preći će na NATO kalibar. Pored toga, crnogorska vojska je dobila poluautomatske pištolje Glock, zatim, ronilačku i logorsku opremu, a ugovorena je i nabavka 16 vojnih terenskih vozila i četiri oklopna vozila za potrebe Brigade KoV i jedinice vojne policije. Izvršen je remont sedam helikoptera Gazela, rekonstrukcija jahte Jadranka i lučke dizalice, kao i dokovanje školskog broda Jadran, uoči krstarenja za Barselonu. Osim toga, u danilovgradskoj kasarni je rekonstruisan Centar za obuku, izgrađeni sportski poligoni, zatim na vojnom aerodromu Golubovci adaptirano je više objekata za rad i smještaj, kao i sportska sala i ograda, ali izvršeni i mnogi drugi infrastrukturni radovi. Takođe, za prošlogodišnji Dan VCG, naša vojska je dobila nove, prve crnogorske vojne uniforme. U narednom periodu, naši prioriteti su intenzivan nastavak modernizacije Vojske, kroz obuku i opremanje, kao i podizanje životnog standarda njenih pripadnika.

I dalje, iako u značajno manjoj mjeri, ostaje prisutan problem viškova naoružanja i vojne opreme. Stoga, kako napreduje uništavanje viškova zastarjelog i neperspektivnog naoružanja?

Viškovi naoružanja i municije su i strateškim dokumentima definisani kao jedna od bezbjednosnih prijetnji, i to zaista jesu. Toliike količine neperspektivnog i zastarjelog naoružanja, koje su često uskladištene ne na sasvim adekvatan način, predstavljaju veliku opasnost po bezbjednost ljudi i životne sredine. Za Vojsku predstavljaju veliki teret, s obzirom da zauzimaju veliki prostor i zahtijevaju brojno ljudstvo za njihovo čuvanje. Stoga, kroz MONDEM projekat, koji realizujemo sa UNDP i OEBS i Tehnički sporazum sa SAD intenzivno radimo na rješavanju tih problema. Kao što znate, dio tih viškova uništavamo u našim kasarnama, dio u inostranstvu, a dio

ćemo morati uništiti u specijalizovanim fabrikama i na otvorenim poligonima. Nekoliko puta nijesmo naišli na razumijevanje građana za potrebe uništavanja na otvorenom i riješili smo da upravo kroz MONDEM program poboljšamo kapacitete domaćih fabrika, kako bi bili u prilici da u njima uništimo veći dio viškova. I dalje smo čvrsto odlučni da realizujemo sve programe uništavanja i to, kako sam i rekao, dijelom kroz poboljšanje kapaciteta domaćih namjenskih fabrika, a manji dio mora ćemo ipak uništiti otvorenom detonacijom na poligonima. Takođe, jedan od prioriteta je i projekat rekonstrukcije skladišta Taraš i Brezovik, koji će ispunjavati sve savremene uslove sigurnog skladištenja naoružanja i municije.

Na putu evroatlantskih integracija, Crna Gora je odlučila da uputi medicinski tim VCG u misiju u Avganistanu. Dokle se stiglo sa pripremom tima i šta zapravo Crna Gora dobija učešćem u međunarodnim operacijama podrške miru?

Pripreme za upućivanje medicinskog tima VCG u mirovnu misiju ISAF u Avganistanu teku po planu i njihovo upućivanje je planirano za drugu polovinu ove godine. Riječ je o tročlanom medicinskom timu, sastavljenom od ljekara i dva medicinska tehničara, koji će, odlukom Skupštine, svoju dužnost obavljati u Vojnoj bolnici na aerodromu u Kabulu. Popuna jedinica za učešće u mirovnim misijama, na osnovu zakona, definisana je isključivo na dobrovoljnoj osnovi i trenutno se pripremaju četiri ljekara. Očekujemo njihovu uspješnu misiju u Avganistanu, što je kredibilan način predstavljanja države i njenih opredjeljenja da aktivno učestvuje u očuvanju globalnog mira. Važno je naglasiti da razumijemo da ne možemo biti samo korisnik bezbjednosti koju pruža kolektivni sistem odbrane, kakav je NATO, već moramo i doprinijeti u okviru svojih mogućnosti. Takođe, u planu je, a na osnovu naših partnerskih obaveza, i donošenje odluke o upućivanju još jedne manje jedinice u Avganistan. Do tada, intenzivno radimo kroz redovne i specijalističke obuke na

pripremi vojnika za mirovne misije, a, kao što znate, odziv za učešće je veoma zadovoljavajući. Koristi su brojne, kako za pojedince, tako i za Vojsku i državu. Naše učešće u misijama važno je za afirmaciju države, ali i za podizanje ukupne borbene sposobnosti naše Vojske i za svakog vojnika pojedinačno.

I za kraj, kako generalno ocjenjujete realizovano u sistemu odbrane od 2006. godine i koji su prioriteti u njegovom daljem razvoju?

Rekao bih da je urađeno zaista mnogo, posebno ako imamo u vidu da je praktično izgrađen novi sistem, a uporedo se radilo i na njegovom osavremenjavanju. Postavljen je institucionalni i normativni temelj, prije svega kroz osnivanje Ministarstva odbrane i donošenje strateških i zakonskih dokumenata, izvršena je racionalizacija ljudskih resursa, stalno unaprijeđivan životni standard povećanjem zarada i rješavanjem stambenih potreba, nabavljena je nova vojna oprema, rekonstruisani i modernizovani brojni infrastrukturni objekti, intenzivirana međunarodna civilna i vojna saradnja i učinjeno još mnogo toga. Kao rezultat uspješnih unutrašnjih reformi u sistemu odbrane i ukupno društvu, ostvaren je veliki napredak na planu integracije u NATO. Za nešto više od dvije godine, Crna Gora je od uključivanja u NATO program Partnerstvo za mir, tako da kažem, aktivirala sve mehanizme saradnje, zatim završila prvi ciklus Intenziviranog dijaloga i predala zahtjev za dobijanje MAP-a. Sa narednog samita očekujemo jasnu poruku podrške i daljeg ohrabrenja da nastavimo sa reformama i da što skorije napredujemo odlučnim koracima ka punopravnom članstvu u NATO. Dakle, da zaključim, taj period za nama, moglo bi se reći, ima istorijski značaj, imajući u vidu da je Crna Gora nakon gotovo stotinu godina utemeljila sopstvenu Vojsku i sistem odbrane i odlučno krenula integracionim putem, kako bi obezbijedila sigurnu budućnost za generacije koje dolaze. Konačno, kada je riječ o stepenu provedenih reformi, najrelevantnije su ocjene naših partnera, a one su upravo takve, kako sam naveo u odgovoru na Vaše pitanje.

Vidak Latković

KRIZA I BEZBJEDNOST

Globalna ekonomska kriza, svakako, imaće višestruke posljedice, ne samo u privredi, nego i u politici, kako na svjetskom planu, tako i u regionalnom aspektu, ali i u nacionalnim okvirima mnogih zemalja. Naravno, ni bezbjednost neće ostati bez uticaja krize, u međunarodnoj dimenziji, prije svega, no i kad su pojedine zemlje u pitanju. Mada se ni najveći svjetski eksperti ne usuđuju da predvide posljedice krize, mnogi upozoravaju da svijet više neće biti isti. Čak, da ništa više neće biti kao što je bilo. Na osnovu bojažljivih, nedovoljno jasnih, predviđanja, dakle, moglo bi se govoriti da će kriza „roditi“ novi svjetski poredak, u finansijskom, političkom i bezbjednosnom aspektu. Kao „produkti“ krize, pominju se „novi kapitalizam“, „novi svjetski novac“, svakako, i novi raspored političkih snaga, novi centri moći.

Kriza je, uopšte, stanje velike konfuzije, ekonomske, političke, ideološke, u svakoj oblasti, u bilo kom pogledu. Prije svega, potpuno su različite ocjene o tome koliko će kriza trajati. Jedni tvrde da bi „oporavak“ mogao krenuti već krajem ove ili tokom 2010. godine. Ali, istovremeno, možemo čuti procjene da kriza neće proći za tri, ili pet godina. Eksperti, političari, nijesu sigurni ni u teritorijalne razmjere krize - koji će region, koje zemlje, biti više, a koje manje pogođene. Ekonomista svjetskog glasa Džozef Štiglic smatra da će, ipak, periferija svijeta više osjetiti posljedice krize, dakle, manje razvijeni dio svijeta. Balkanskom regionu se, u tom smislu,

dobro ne piše. To je periferija ne samo u odnosu na najmoćnije zemlje svijeta, već i u relaciji sa svojim neposrednim okruženjem, ne samo prema „staroj“ Evropi, nego i u odnosu na nove članice Evropske unije. Dakle, višestruka periferija.

Zemlje našeg regiona, i Crna Gora, svakako, u takvoj, konfuznoj situaciji, a i s obzirom na istorijska opterećenja u ovom dijelu Evrope, s obzirom na „tradicionalne“ konfuzije, imaju utoliko više razloga da prate sve aspekte svjetske krize. Nije dovoljno samo odgovarati na ekonomske posljedice, baviti se jedino tim aspektom krize. Neohodno je upregnuti sve političke, intelektualne, u najširem smislu, duhovne potencijale i snage, da bi se, iz svog ugla, iz

pozicije naše zemlje, njenih mogućnosti, njenog statusa, geopolitičkog položaja, što bolje sagledalo kuda kriza ide i čemu vodi. Razumije se, treba pomno pratiti i sabirati šta oni u svijetu, sa više znanja, obavješteniji, moćniji, kažu o krizi, šta predviđaju. Ali, to nas ne oslobađa potrebe i obaveze da se i ovdje, kod nas, sa potencijalima koje raspolažemo, kriza drži na oku, sve što se dešava u vezi sa njom. Da mi sami posmatramo krizu, i u njoj svijet, region. I što je najvažnije - gdje smo mi u svemu tome, naša zemlja. Bilo bi pogubno čekati da kriza jednostavno „prođe“, da je „ riješe“ drugi, pa mi samo da „nastavimo“, kao i prije krize. Svakako, kriza će „proći“, ali će sa njom proći i mnogo toga što je karakterisalo

„predkrizni“ svijet. Zato je važno da se, i na sopstvenom nacionalnom planu, ima aktivan odnos prema krizi, da krizu pratimo i svojim očima, da njene posljedice analiziramo sopstvenim kriterijumima, mjerilima, a ne samo da oslušujemo druge.

Sagledavanje bezbjednosnog konteksta krize, u svijetu, Evropi, regionu, a posebno pozicije Crne Gore u tom pogledu, posebno je značajno za našu zemlju, sa tek obnovljenom državnošću. Kriza, u cjelini posmatrano, cio svijet čini i bezbjednosno rovitijim, ranjivijim. Regioni sa istorijskim, starim problemima, a Balkan je na vrhu top liste ugroženih područja, imaju više razloga da jačaju svoj senzibilitet za sopstvenu bezbjednost. Naravno, i svaka zemlja u regionu pojedinačno. Na godišnjoj konferenciji o bezbjednosti, održanoj u Minhenu, u februaru, već su se osjetile bezbjednosne nedoumice i strahovi od posljedica ekonomske krize. Primijećena su i „podešavanja“ u nijansiranju „sfera uticaja“ među velikim zemljama, u prvom redu, između SAD i Rusije, ali i Evrope i SAD, mada i u nekim regionima. Najilustrativniji primjer, u tom smislu, može biti slučaj Kirgizije. Prema

nekim ocjenama, ta zemlja je otkazala SAD vojnu bazu koja je služila za snabdijevanje snaga u Avganistanu, iz ekonomskih razloga. Kirgizija je od Moskve dobila dvije milijarde dolara, što za tu zemlju sa ekonomskim problemima nije mala „cijena“ za ukidanje američke vojne baze. Je li to ruska ucjena ili nije, o tome bi se moglo raspravljati. U svakom slučaju, upozoravajuće za male zemlje.

Učesnici minhenskog bezbjednosnog samita, ali i prestižnog skupa svjetske poslovne i političke elite u Davosu, takođe, tokom ove zime, nijesu krili ni sopstvenu zbunjenost „razvojem krize“, činjenicom da su se, kako su neki analitičari primijetili, ekonomska i politička kriza, takoreći, spojile u neku vrstu svjetske enigme-šta se dešava, a još više-šta će da „ispadne“ iz svega toga. Današnji svijet, prije svega, institucionalno je komplikovaniji od onoga kada je bio podijeljen, ideološki, politički, vojno-organizaciono. Pa i otuda institucionalna kriza - u Evropskoj uniji, a, možda, i u nekim drugim međunarodnim asocijacijama. Odgovor na tu vrstu krize, svakako, nijesu radikalne mjere, recimo, ukidanje takvih asocijacija, ali, po

svemu sudeći, potrebna je nova inovacijska energija - da bi bolje i efikasnije funkcionisala i Evropska unija, i, na primjer, NATO, kao najmoćnija odbrambeno-bezbjednosna alijansa u svijetu.

Ekonomska kriza, naravno, institucionalnu krizu čini dinamičnijom, jasnije vidljivom, nalaže njeno sveobuhvatnije sagledavanje i kreativnije rješavanje, na duži rok. Ekonomske nevolje najdirektnije utiču na socijalne prilike u zemljama, na (ne)zaposlenost, u prvom redu, a preko toga, na političku situaciju. Ako je tačna prognoza da bi već do kraja 2010. godine, bez posla moglo ostati 50 miliona radnika u svijetu, zbog posljedica krize, onda se već u tome tempira opasna bomba po bezbjednosne prilike u svijetu. Bezbjednosne izazove može podstaći širenje globalnog siromaštva, ne samo u zemljama sa „tradicionalnim“ ekonomsko-socijalnim nevoljama, nego i u bogatim društvima. Štrajkovi u Francuskoj, obustave rada u Velikoj Britaniji, ulične demonstracije u Grčkoj, protestne pobune u Rusiji, nagovještavaju „rađanje“ i bezbjednosno rizičnijeg svijeta. Bezbjednosna kohezija Evrope, svijeta, u tom kontekstu, slabi. Umanjuje se, na taj način, i otpor prema terorizmu. U takvoj situaciji, unutrašnja stabilnost svake zemlje postaje mnogo važnija za bilo koju alijansu, ekonomsko-političku ili bezbjednosno-odbrambenu. S druge strane, članstvo u takvim alijansama za svaku zemlju pojedinačno dobija na značaju. Kriza, dakle, nije razlog da se „bježi“ od okupljanja u međunarodne asocijacije, nego može biti podsticaj za motivaciju da udruživanje bude utemeljeno na većem stepenu „iskrenosti“ i međusobnoj odanosti i da svaka institucionalna integracija bude tako postavljena da njene blagodeti može osjetiti svaka zemlja.

Ilija Despotović

NATO ŠKOLA OBERAMMERGAU

Na kursovima i crnogorski oficiri

NATO škola se nalazi u Oberammergau u Njemačkoj. Namjenjena je za obuku kadra na operativnom nivou. Od 1953. godine NATO škola vrši treninge i obuku za države članice NATO, kao i za države partnere.

Misija NATO škole je realizacija kurseva, obuka i seminara uz podršku NATO razvojne strategije i politike. Realizacija aktivnosti se obavlja kroz saradnju i dijalog sa vojnim i civilnim personalom iz svih NATO i partnerskih država. Škola ima jasnu viziju u obrazovnom procesu, sa specijalnim osvrtnom na procese transformacije.

Saveznička komanda za transformaciju

(ACT) je odgovorna za NATO školu. Uprava škole je sastavljena od članova ACT i SHAPE, koji rukovode sa radom škole. Njemačka i SAD daju smještajne kapacitete, pozadinsku pomoć i operativni budžet.

Od 1953. godine više od 185200 oficira, podoficira i civila iz svih savezničkih i partnerskih vojnih struktura je prisustvovalo na kursovima u NATO školi. Do 1966. godine u NATO školi su se izučavala samo dva kursa. Kasnije se povećavao broj kurseva, uključujući aktuelni razvoj Savezničke komande za transformaciju (ACT) i NATO. Od 1973. godine škola dobija ime NATO Škola za borbene sis-

teme. Škola je pod operativnom kontrolom Američke Evropske komande (USEUCOM). NATO škola dobila današnje ime 1975. godine.

Od juna 2003. godine, škola je pod operativnom kontrolom Savezničke komande za transformaciju (SACT) Norfolk, Virđžinija, SAD. Uprava je sastavljena od članova SACT komande i obezbjeđuje asistenciju i vođenje škole. Njemačka i USJFCOM obezbjeđuje pozadinsku podršku.

Današnji kursevi pokrivaju teme određene kroz NATO orijentaciju, multinacionalne snage, upotrebu naoružanja, zaštitu životne sredine, elektronsko vođenje,

dejtava, komandovanje i kontrolu, psihološke operacije, organizaciju pozadine, mobilne snage, oružje za masovno uništenje, mirovne misije, krizni menadžment i javno informisanje. Kursevi se kontinuirano dopunjavaju sa novim podacima iz razvojnog dijela Komande za transformaciju Alijanse i iz NATO-a u cjelini.

U novije vrijeme broj slušalaca se povećao, studentima iz država Partnerstva za mir, kao i studentima iz zemalja Mediteranskog dijaloga koji, takođe, prisustvuju na kursovima u školi. Oko 50 kurseva su otvoreni za studente iz zemalja Partnerstva za mir, Mediteranskog dijaloga i kontakt zemalja.

Ukupno je 59 zemalja koje šalju studente u NATO školu. Škola je počela sa realizacijom dva kursa u 1953. godini, da bi sada imala u procesu realizacije više od 90 kurseva, sa oko 10.000 studenata svake godine, pokrivajući teme od upotrene naoružanja do mirovnih misija sa orijentacijom ka NATO.

U 2008. godini škola je imala 185 zaposlenih oficira, podoficira i civila iz 23 od 26 NATO zemalja i dva predstavnika PzM zemalja: Austija, Belgija, Kanada, Hrvatska, Češka, Danska, Estonija, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Italija, Litvanija, Luksemburg, Holandija, Norveška, Poljska, Portugalija, Rumunija, Slovenija, Španija, Turska, Velika Britanija, SAD i Švajcarska.

Za održavanje najboljeg kvaliteta nastave NATO škola koristi široku mrežu partnerskih institucija i predavača, kroz reali-

zaciju predavanja i davanja mogućnosti za razmjenu mišljenja i iskustava, a sve sa ciljem praćenja aktuelnih dešavanja. Student imaju priliku da slušaju brojne političke lidere, civilne i vojne eksperte. U isto vrijeme, saradnja i zajedničke inicijative sa akademskom zajednicom pomažu u unošenju ekspertiza i poruka saveznika u NATO školu. NATO škola u kontinuitetu izgrađuje veze i partnerstvo sa istraživačkim centrima, vladama i nevladinim organizacijama sa fokusom na studijama bezbjednosti, međunarodnom pravu, regionalnim studijama za Srednji Istok, Sjevernu Ameriku i Evropu.

Posebno su angažovane institucije Njemačke, Austrije i Švajcarske. Kontinuirano se vrši razmjena predavača, zajedničkih istraživačkih projekata i seminara. Profesionalna mreža NATO škole nudi predavače i razmjenu iskustava, kao i pristup interaktivnom NATO škola portalu www.natoschool.nato.int, gdje student i profesori mogu komunicirati, vidjeti materijale u vezi sa kursovima i razmjenjivati mišljenja i iskustva. U toku 2008. godine NATO škola je raširila prisustvo i poboljšala rad i doprinos u širini misije kroz realizaciju on-line kurseva, preko portala NATO škole.

Kao dodatak rezidentnim kursovima, NATO škola takođe može da pošalje Mobilni tim za školovanje i obuku (METT) u Partnerske zemlje, kao alternativu za školovanje i obuku većeg broja osoblja. METT se, prije svega, osnivaju u izuzetnim slučajevima zbog toga što kursevi u zemlji nemaju isto multinacionalno svoj-

stvo i zbog toga što ne promovišu ljudsku interoperabilnost kao rezidentni kursevi NATO škole. METT kursevi se zahtijevaju od ACT, i isti ih odobrava. METT kursevi mogu biti oblikovani za specifične potrebe agencija koje ih zahtijevaju od materijala koji je ponuđen u mnogim od rezidentnih kurseva NATO škole.

Ministarstvo odbrane Crne Gore ima uspješnu saradnju sa NATO školom u Oberammergau od početka 2008. godine. U toku 2008. godine bilo je 14 predstavnika Crne Gore na 10 kurseva. U toku 2009. godine planirano je naše učešće na 10 kurseva sa jednim predstavnikom na svakom kursu. Postoji, takođe, i koordinator za realizaciju kurseva u NATO školi u Oberammergau, koji prati pripreme, prijavljivanje, realizaciju i povratne informacije za svaki kurs koji se realizuje u navedenoj školi. Značajno je istaći da sve aktivnosti koje se planiraju u NATO školi su implementirane u Euro-atlantski partnerski radni program (EAPWP) i ujedno naš godišnji Individualni partnerski program (IPP). U dosadašnjem periodu naši predstavnici su bili na kursovima borbe protiv terorizma, kontrole naoružanja, mirovnih misija, zaštite životne sredine, civilno-vojnih odnosa, odnosa sa javnošću PR, za štabne oficire i glavne podoficire, za pravne savjetnike i sl. Realizacija aktivnosti u NATO školi nam umnogome pomaže pri realizaciji Partnerskih ciljeva i postizanju potrebnog nivoa interoperabilnosti, što je važno za evroatlantske integracije.

mr Tihomir Mijović

UDRUŽENJE DIPLOMACA MARŠAL CENTRA U CRNOJ GORI

Edukacija lidera za novu bezbjednosnu politiku

Osnivačka Skupština Udruženja diplomaca (Alumni) Maršal Centra Crne Gore održana je 25. februara u hotelu "Maestral". Udruženje diplomaca je nevladina organizacija građana Crne Gore, koji imaju diplomu nekog od međunarodnih programa Evropskog centra za studije bezbjednosti - Maršal Centra, kao i lica koja svojim angažovanjem mogu dati doprinos radu Udruženja. Udruženje je formirano na osnovu inicijative predstavnika Maršal centra iz Garmiš-Partenkirhena (Njemačka), kao i na osnovu činjenice da su sve zemlje u regionu formirale ovu organizaciju.

Djelatnost Udruženja biće usmjerena na: aktivno učešće u uspostavljanju i održavanju regionalne i globalne bezbjednosti, naročito doprinosu evropskim i evroatlantskim integracijama, doprinosu miru, stabilnosti i napretku Crne Gore i regiona Jugoistočne Evrope, zatim promociju demokratskih vrijednosti bezbjednosnog sektora i vrijednosti koje promoviše Maršal centar, organizaciju konferencija, seminara i okruglih stolova sa ciljem diskusije o najznačajnim bezbjednosnim pitanji-

ma u Crnoj Gori i regionu, uključivanju u nevladin sektor, saradnja sa drugim bezbjednosnim organizacijama iz regiona, unapređenje odnosa sa Maršal centrom i bolje korišćenje mogućnosti koje on nudi.

Na Osnivačkoj Skupštini za predsjednika Udruženja izabran je mr Mehmedin Tahirović koji je rekao da će se Udruženje rukovoditi nacionalnim interesima Crne Gore i da će počivati na principima stručnosti, profesionalizma, kolegijalnosti, javnosti u radu, ... Takođe, istakao je da je uloga ovog Udruženja institucionalizacija i održavanje veza sa Evropskim centrom za studije bezbjednosti Maršal Centar i ostalim udruženjima diplomaca Maršal Centra u regionu i šire, kao i povezivanje aktivnosti vladinih institucija i NVO u procesu evropskih i evroatlantskih integracija Crne Gore.

Maršal centar je renomirana međunarodna obrazovna institucija koja promoviše dijalog i razumijevanje između naroda Sjeverne Amerike, Evrope i Evroazije. Misije Maršal centra su: izgradnja stabilnijeg bezbjednosnog okru-

ženja, unapređenje demokratskih institucija i odnosa, posebno u oblasti odbrane i promovisanje aktivne i mirne bezbjednosne saradnje. Maršal centar se fokusira na najvažnije bezbjednosne teme sa kojima se danas suočava svijet: terorizam, međunarodnu bezbjednosnu nestabilnost, regionalne i lokalne krize, širenje naoružanja za masovno uništavanje, bezbjednost informacionih sistema, energetske bezbjednost, protiv-raketnu odbranu...

Osnovna uloga Maršal centra je edukacija lidera iz sektora bezbjednosti Sjeverne Amerike, Evrope i Evroazije, koji će u budućnosti kreirati novu bezbjednosnu politiku.

U funkciji nastavka i unapređenja započetih prijateljstava i saradnje na bezbjednosnom planu formiraju se udruženja diplomaca (Alumni) Maršal centra, na nacionalnom nivou, od strane bivših učesnika različitih programa edukacije. Do sada je formirano 35 Alumni MC u SAD, Evropi i Evroaziji. U našem regionu Alumni MC su formirane u Albaniji, BiH, Hrvatskoj, Kosovu, Makedoniji, Srbiji i Sloveniji.

S. Dajević

Đukanović: NATO impresioniran napretkom Crne Gore

Gotovo svi učesnici sastanka saopštili su da su impresionirani napretkom Crne Gore u posljednje dvije godine i da je naša zemlja prepoznata kao faktor stabilnosti Zapadnog Balkana, kazao je crnogorski premijer Milo Đukanović za mjesecnik Partner

Crnogorski premijer Milo Đukanović rekao je da su predstavnici svih zemalja članica NATO ocijenili da je Crna Gora na dobrom putu da postane punopravna članica te organizacije.

On je kazao da je susret sa visokim predstavnicima Alijanse u Briselu iskorišćen i da se sa druge strane pošalje jasna poruka da "smo kao država spremni da učestvujemo u aktivnostima Alijanse".

Đukanović se 9. marta obratio stalnom sazivu Sjeveronatlanskog savjeta (NAC), ključnog NATO tijela.

Obraćajući se ambasadorima, on je kazao da su za Crnu Goru evropske i evroatlantske integracije neodvojive, te da su reformske aktivnosti koje država sprovodi na putu integracija u Evropsku uniju i NATO jedinstvene i nezaustavljive.

"To je bila i prilika da pošaljemo jasnu

poruku da smo kao država spremni da učestvujemo u aktivnostima Alijanse i dijelimo odgovornost u njenim zadacima, kao partner i zemlja koja želi da bude saveznik i djeluje aktivno", pojasnio je Đukanović za časopis "Partner".

Predsjednik Vlade Crne Gore je dodao kako vjeruje da će približavanje države NATO savezu i buduće članstvo biti na dobrobit ne samo Crne Gore, već da će i

promovisati strateške ciljeve NATO i doprinijeti stabilnosti i miru u Jugoistočnoj Evropi.

“Vjerujemo da region kojem pripadamo ima jasnu evroatlantsku perspektivu i veliki politički, ekonomski i društveni potencijal i da će proces proširenja na Balkanu biti zaokružen. Naša očekivanja su da će sljedeći Samit NATO biti prilika da se još jednom potvrdi politika otvorenih vrata, kao i da će saveznici prepoznati sve dosadašnje učinke Crne Gore i dati jasnu i

nosa i stvaranju pretpostavki za dalju uspješnu evroatlantsku integraciju regiona u cjelini.

“Vlada Crne Gore će, kao odgovoran partner, posebnu pažnju posvetiti djelovima izvještaja koji ukazuju na oblasti gdje je dalji napredak i intenziviranje naših aktivnosti neophodno, a pažnja se usmjerava i na primjenu mjera protiv korupcije i organizovanog kriminala, kao i na izgradnju administrativnih kapaciteta”, tvrdi Đukanović.

Crnogorski premijer je podsjetio da

konkretnu poruku ohrabrenja da nastavi na svom evroatlantskom putu”, smatra Đukanović.

Sastanak u Briselu, kako je kazao, bio je prilika da se predstavi godišnji izvještaj o učinku Crne Gore u Individualnom partnerskom akcionom planu (IPAP), kao i da se ocijeni pređeni put Crne Gore i u okviru mehanizama koja obuhvata Partnerstvo za mir.

Đukanović je rekao da su gotovo svi učesnici saopštili da su impresionirani napretkom Crne Gore u posljednje dvije godine i da je “naša zemlja” prepoznata kao faktor stabilnosti Zapadnog Balkana, inicijator regionalne saradnje u Jugoistočnoj Evropi i kao faktor koji doprinosi obnovi povjerenja, promociji dobrosusjedskih od-

je Crna Gora u novembru prošle godine podnijela zahtjev za dobijanje Akcionog plana za članstvo u NATO (MAP) i dodao da će ulaskom u MAP država dobiti jasnije vremenske okvire i zadatke, te samim tim i monitoring procesa reforme društva i napretka koji postižemo.

“Primjena preuzetih obaveza i standarda na kojima su utemeljeni evroatlantski procesi daleko je važnija od nametanja rokova. Da li će do članstva u MAP doći na Samitu u Strazburu i Kelu ili nakon toga, za mene nije presudno važno. Važno je da Crna Gora ostvaruje progres i u tom dijelu svojih obaveza, da učvršćuje svoju bezbjednost, da realizuje svoje demokratske, ekonomske i druge reforme, da se pre-

EVROPI SMO UVIJEK PRIPADALI

”Danas, kada smo ponovo na evropskoj sceni, naš je strateški cilj da se uključimo u zajednicu demokratskih država Evrope, tamo gdje smo oduvijek pripadali. Mi u potpunosti dijelimo vaše ideale. Poštujemo vaše vrijednosti i principe i činimo sve da ih što bolje sprovedemo u praksi”, kazao je Đukanović, govoreći u Briselu.

On je rekao da i Crna Gora, poput država koje su se nedavno priključile Sjevernoatlantskoj alijansi, vjeruje da NATO pruža demokratski odgovor na brojne izazove sa kojima se suočava Evropa i savremeni svijet.

“Sa ponosom mogu da istaknem da je Crna Gora posljednjih godina napravila velike iskorake na putu demokratskog razvoja. Nakon sticanja nezavisnosti postali smo politički stabilna i ekonomski dinamična zajednica. Proces demokratskih reformi je ubrzan. Usvojen je novi Ustav i veliki broj reformskih zakona. Ubrzano radimo na prilagođavanju zakonodavstva i implementaciji evropskih standarda. Kao rezultat toga potpisan je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU i primjenjuje se Privremeni sporazum. Konačno, Crna Gora je u decembru prošle godine predala zahtjev za članstvo u EU”, pojasnio je Đukanović.

On je dodao da država želi da stvori pravni, politički i društveni osnov za jačanje demokratije u multikulturalnoj i višenacionalnoj Crnoj Gori, “koju smo sačuvali od rata i ratnih razaranja u vrijeme jugoslovenske tragedije”.

“Jedino demokratska, evropska Crna Gora, gdje na malom prostoru, ravnopravno, uz uvažavanje, žive predstavnici tri velike svjetske religije, ima smisao svog postojanja i predstavlja ključni motiv zbog kojeg smo obnovili svoju državnost”, kazao je Đukanović.

poručuje za ostvarivanje članstva u tim vrlo biranim društvima evropskih i evroatlantskih partnera. Spremni smo da uradimo sve što treba da bi Crna Gora živjela po onim standardima koji treba da obezbijede njenim građanima osjećaj pune bezbjednosti, pravne sigurnosti, uživanje demokratskih sloboda i ostvarivanje ekonomskog standarda koji pripada građanima Evrope 21. vijeka”, zaključio je Đukanović.

On je u Briselu poručio da je Crna Gora nastavila s reformama i unapređenjem sektora bezbjednosti i da će medicinski tim Crne Gore u avgustu biti upućen u Avganistan.

“Skupština će uskoro odobriti i upućivanje pješađijskog voda koji bi u doglednoj budućnosti postao dio ISAF-a”, kazao je Đukanović ambasadorima.

Đukanović je 5. novembra 2008. godine u Briselu predao zahtjev Crne Gore da dobije Akcioni član za članstvo (MAP) u NATO-u.

Pozitivnim odgovorom na taj zahtjev, naša zemlja će dobiti status neposrednog kandidata za članstvo u evroatlantskoj alijansi. Akcioni plan za članstvo omogućava integrisanu aktivnost država članica i zemlje-kandidata. To je faza u predpristupnom procesu u kojoj

Uvažićemo sve savjete

Đukanović je rekao da je za Crnu Goru veoma ohrabrujuće da su u Briselu prepoznati pozitivni trendovi u Izvještaju o sprovođenju Individualnog partnerskog akcionog plana.

“To nas uvjerava da smo na dobrom putu i pruža dodatni motiv da nastavimo sprovođenje obaveza koje proizilaze iz ovog procesa. Želim da vas obavijestim da će Vlada, kao odgovoran partner, posebnu pažnju posvetiti djelovima izvještaja koji ukazuju na oblasti gdje je dalji napredak i intenziviranje naših aktivnosti neophodno”, kazao je on u Briselu.

Crnogorski premijer je dodao da će preporuke i savjeti predstavnika NATO-a biti ugrađeni u planove predstojećih aktivnosti.

“Vlada svoju pažnju usmjerava na implementaciju mjera protiv korupcije i organizovanog kriminala i izgradnju administrativnih kapaciteta, u čemu permanentno postizemo sve bolje rezultate”, kazao je Đukanović.

NATO direktnije usmjerava aktivnosti zemlje kandidata, a i zemlja ima aktivniju ulogu na putu ka NATO.

Cilj je da se zemlja kandidat što bolje pripremi za punopravno članstvo u NATO-u. Kada članice NATO-a ocijene da je u tome ostvaren adekvatni napredak, onda slijedi poziv za članstvo.

MAP je dio političkog procesa aktivnosti iz domena Partnerstva za mir, iz paketa sa Individualnim akcionim partnerskim planom i Intenziviranim dijalogom, za razliku od vojno-odbrambenog segmenta koji sadrži Proces planiranja i revizije i Individualni program partnerstva.

MAP je nastavak Intenziviranog dijaloga, u koji je Crna Gora ušla, odlukom na samitu u Bukureštu, prošlog proljeća. Nije precizirano vrijeme koje će zemlja provesti u statusu MAP-a.

Češka, Mađarska i Poljska, na primjer, nijesu ni prošle kroz tu fazu, nego su primljene po „skraćenom postupku”.

Akcioni plan za članstvo predstavlja svojevrstan katalog u kome se opisuju poželjni profil i karakteristike zemlje koja namjerava da uđe u NATO, i to u pet područja - političke i društvene prilike, odbrana i vojska, finansije, bezbjednost i oblast pravnih pitanja. Zemlja kandidat za sva ta područja priprema svoj Godišnji nacionalni program koji predstavlja NATO-u. Izvještaj se obrazlaže pred svim članicama NATO-a.

Nakon predaje zahtjeva za MAP, Đukanović je prenio pozitivno raspoloženje Generalnog sekretara NATO-a Jap de Hop Shefera koji je rekao da NATO nije umoran od proširenja. Shefer je, takođe, naveo da se u okviru NATO-a visoko vrednuju zasluge Crne Gore u evroatlantskim nastojanjima.

Mihailo Danilović

ORKESTAR POČASNE GARDE VOJSKE CRNE GORE

Sviraju sve - od vojne muzike do jazza

Orkestar Počasne garde Vojske Crne Gore ove godine obilježava šezdesetogodišnjicu svog postojanja. Sa osnovnim ciljem očuvanja tradicije muzičkih sastava u vojnim jedinicama, 22. oktobra 1949. godine, odlukom Vrhovne komande FNRJ, u poslijeratnoj Jugoslaviji, za potrebe Vojske i građanstva, formiran je veliki broj manjih i većih orkestara. Centralni orkestar za Crnu Goru oformljen je u Titogradu. Bio je matica za sve manje muzičke jedinice rasute po garnizonima Republike. Taj datum, označio je početak plodnog rada.

Tokom šest decenija postojanja, Orkestar Počasne garde imao je uzlazni razvojni put. Od prvih nastupa zabavnog karaktera po kasarnama tadašnje JNA i gradovima i selima Crne Gore, preko koncerata i svečanih akademija visokih umjetničkih dometa, pa sve do novogodišnjih koncerata sa solistima, u Podgorici, koji su već postali tradicija.

Svojim nastupima Orkestar Počasne gar-

de je igrao značajnu ulogu u raznim muzičkim dešavanjima i manifestacijama u Crnoj Gori. Bilo da su u pitanju državni praznici, obilježavanja istorijskih događaja, orkestar je svojim opusom uvijek oduševljavao publiku. Orkestar je dao svoj doprinos nastupima i na manifestacijama od državnog značaja kao što su Zimske olimpijske igre u Sarajevu 1984. godine, Festival vojničkih pjesama u Beogradu i međunarodni susret orkestara u Sarajevu. S obzirom na to da je uvijek bio mobilan i da ga nikada nijesu ograničavali ni prostor ni vrijeme, lako se prilagođavao datim situacijama i uslovima na terenu, te je stoga bio nezaobilazan i pozivan na sva značajna dešavanja na nivou opština (sportska takmičenja, otvaranje škola, otkrivanje spomenika, otvaranje Domova kultura...).

Šezdesetogodišnji izuzetan stvaralački rad orkestra utkan je i u saradnju sa svim institucijama kulture Podgorice i Crne Gore, kao što su: Muzička akademija na

Cetinju, Hor «Stanko Dragojević», Simfonijski orkestar RTCG, Muzička škola «Vasa Pavić», i ostale muzičke škole u Crnoj Gori. Orkestar je oduvijek bio sastavljen od profesionalnih muzičara, koji su smatrali da svojim muzičkim i stvaralačkim umijećem mogu pridonijeti stvaranju i održavanju imidža Orkestra Počasne garde.

Ovdje su počeli Leo Martin i drugi

Od formiranja pa do današnjih dana usavršavao je repertoar i svoje članove, pri tome njegujući kvalitet i ljubav prema muzici, poštujući tradiciju, a stremeći progresu. Za ono što je postigao i postao danas, veliku zahvalnost duguje ljudima koji su u njega ugradili sebe, svoju stručnost, rad i ljubav, prije svega, dirigentima.

Od 1949. godine do danas bilo ih je deset: Franc Rotar, Marko Sjekloća, Jure Kuljak, Miroslav Radosavljević, Adolf Stezinar,

Petar Vučić, Andrej Šram, Milivoje Ilić, Drago Sučić i sadašnji Srbo Stanković.

Mnogi poznati estradni umjetnici (Leo Martin, Žarko Dančuo, Krunoslav - Kićo Slabinac i dr.) su, tokom služenja vojnog roka, bili u sastavu orkestra i tu napravili svoje prve umjetničke korake, ali i ostavili trag u njegovoj bogatoj historiji.

Uz ljubav prema muzici, uz izgrađen novi vizuelni identitet, odslikan kroz opremanje novim svečanim uniformama, ovu grupu mladih muzičara vezala je i zajednička želja da dotadašnji Vojni orkestar preraste u nešto novo i drugačije, nešto što će se ne samo zvati Orkestar Počasne garde, nego orkestar koji će dostojno reprezentovati Crnu Goru pred stranim državicima i orkestar sa novim, modernim, prepoznatljivim i repertoarom tradicionalno vezanim za Crnu Goru. To se vidi. Vidi se sve izraženija želja da se iz klasičnog vojnog orkestra, kakav je bio, stvori reprezentativni muzički predstavnik Vojske Crne Gore.

Na repertoaru i opere

Danas, i pored nekih ograničenja vezanih za vrstu instrumenata kojima je opremljen, orkestar je osposobljen za izvođenje ozbiljne, revijske, zabavne i jazz muzike. Okosnicu repertoara čine originalne kompozicije za duvače. Na repertoaru su djela od opera i uvertira, preko vrhunskih jazz i revijskih kompozicija (Amstrong, Geršvin, Miler, Elington, Dejvis i drugi). Unutar orkestra djeluje i zabavno - narodni sastav, koji je pratio na hiljade estradnih umjetnika i uglednih solista.

Srbo Stanković

Uz protokolarne zadatke koje izvršavaju, u sklopu državnog protokola, kao Orkestar Počasne garde, članovi orkestra nastupaju i na brojnim koncertima, predstavama i festivalima sa pop grupom «Crveno i Crno», grupom «Revisi», sa Crnogorskim Narodnim Pozorištem, kulturno-umjetničkim društvima i horovima i kao solo pjevači. Sadašnji dirigent major Srbo Stanković član je Udruženja kompozitora Crne Gore, angažovan je kao profesor u srednjoj muzičkoj školi «Vasa Pavić», a značajno je i njegovo dugogodišnje učešće na festivalu «Sunčane skale» u Herceg Novom.

Orkestar je prošle godine, po narudžbi francuske produkcijske kuće koja je izdala CD sa himnama svih svjetskih država, u saradnji sa Radio-televizijom Crne Gore snimio Himnu Crne Gore.

Uz bogatu karijeru koju je Orkestar ostvario u proteklih šezdeset godina, pred sadašnjim sastavom su brojne aktivnosti

koje planiraju realizovati u vremenu koje je pred njima, a s obzirom na kvalitet koji su do sada pokazali, nema dileme da je budućnost njihova.

Koncerti za građane

U cilju približavanja vojske narodu, Ministarstvo odbrane je tokom marta mjeseca pokrenulo manifestaciju «Vojska u vašem gradu». Tom prilikom izvršena je prezentacija Vojske u Pljevljima, Kolašinu, Bijelom Polju, Beranama, Rožaju, Nikšiću i Danilovgradu.

U okviru manifestacije brojnim građanima prezentovano je novo naoružanje i vojna oprema, kao i nove uniforme Vojske Crne Gore i održani su koncerti Orkestra Počasne garde, sa lokalnim solistima i kulturno-umjetničkim društvima.

Pukovnik Čedomir Marinović upoznao je građane sa ulogom, misijama i zadacima Vojske, kao i njenom strukturom, mogućnostima zaposlenja i školovanja mladih ljudi.

I ovom prilikom pripadnici orkestra Počasne garde pokazali su se u vrhunskom svjetlu na koncertima, ali i na promeni ulicama Nikšića, gdje nikoga nису ostavili ravnodušnim. Prema riječima dirigenta Srba Stankovića «koncerti su ostavili jak utisak, kako na građane, tako i na poslenike kulture i medije koji su orkestar okarakterisali kao pravo osvježenje, budući da ovakvo izvođenje popularnih i klasičnih melodija do sada nisu imali prilike čuti».

ppk. Marinko M. Slomo

BEZBJEDNOST PO STANDARDIMA

Svijet u kome živimo, svijet naglog tehnološkog napretka, odlikuju stalne i brze promjene, što istovremeno znači i porast ukupne nesigurnosti. Sam pojam bezbjednosti dobija nove dimenzije i postaje nova vrijednost. Suočeni smo sa činjenicom da savremeni izazovi rizici i prijetnje nacionalnoj bezbjednosti, kao što su: terorizam, organizovani kriminal, proliferacija oružja za masovno uništenje, etnički i vjerski ekstremizam, računarski kriminal i dr. su osnova konflikata u svijetu uopšte.

Pitanje kako održati bezbjednost kompletnog sistema, nametnulo je odgovor za potrebom Crne Gore da se opredijeli za integracije u evropske i evro - atlantske bezbjednosne strukture. Crna Gora kontinuirano ulaže napore u tom pravcu, što podrazumijeva dostizanje standarda koji će joj omogućiti punopravno članstvo u NATO i EU.

Bezbjednost informacija

Jedan od uslova koji je Crna Gora morala ispuniti u procesu integracija je bezbjednost informacija, što je podrazumijevalo stvaranje institucionalnog okvira, odnosno, osnivanje Direkcije za zaštitu tajnih podataka i uspostavljanje Centralnog registra tajnih podataka, u skladu sa NATO i EU standardima, stvaranje normativnih pretpostavki za uređenje oblasti tajnih podataka i uspostavljanje sistema dozvola za pristup tajnim podacima. Ispunjavanje ovih uslova rezultiralo je sertifikovanjem Sporazuma o bezbjednosti informacija između Crne Gore i NATO, u novembru 2008. godine. Sertifikovanjem sporazuma Crnoj Gori je omogućen pristup NATO tajnim podacima, do i uključujući nivo "TAJNO", što predstavlja još jedan korak u napretku Crne Gore na njenom putu integracija.

Direkcija za zaštitu tajnih podataka je organ uprave sa svojstvom pravnog lica, nad čijom zakonitošću i cjelishodnošću rada vrši nadzor Ministarstvo odbrane.

Zakonom o tajnosti podataka, po prvi put u našem zakonodavstvu definisan je pojam tajnih podataka, kao podataka, čijim bi otkrivanjem mogle nastupiti štetne posljedice za bezbjednost Crne Gore ili njene političke ili ekonomske interese, a koji se odnose na odbranu, javnu bezbjednost, inostrane poslove, obavještajnu i bezbjednosnu djelatnost državnih organa, kao i na naučne, istraživačke, tehnološke, ekonomske i finansijske in-

Bezbjednost je
svačija
odgovornost

terese države u oblastima odbrane, javne bezbjednosti, inostranih poslova i obavještajne i bezbjednosne djelatnosti državnih organa Crne Gore. Zakonom je propisan jedinstven sistem određivanja tajnosti podataka, pristupa tajnim podacima, čuvanja, korišćenja, evidencije i zaštite tajnih podataka.

U cilju implementacije Zakona o tajnosti podataka doneseni su podzakonski akti kojima je uređen način i postupak označavanja tajnosti podataka, evidencija, mjere zaštite, sadržina i oblik dozvole za pristup tajnim podacima.

Stvoreni su uslovi za izdavanje dozvola i bezbjednosnih dozvola za pristup tajnim podacima, pravnim i fizičkim licima. Osim lica koja imaju pristup tajnim podacima bez dozvole, samo ono lice kome je izdata dozvola ima pristup tajnim podacima, po principu „potrebno je da zna“, čime se obezbjeđuje zaštita tajnih podataka i sprečavanje raznih zloupotreba ukoliko se tajni podatak nađe u posjedu lica koje nema dozvolu za pristup tajnim podacima.

B.D. P.K. I.P.

JEDINICA ZA PRIMJER

Ministar odbrane Boro Vučinić posjetio Vazduhoplovnu bazu Vojske Crne Gore u Golubovcima

Tom prilikom, ministar Vučinić, u prisustvu načelnika Generalštaba VCG viceadmirala Dragana Samardžića i pomoćnika ministra za materijalne resurse pukovnika Rifeta Kosovca, razgovarao je sa komandantom Vazduhoplovne baze VCG pukovnikom Vladislavom Vlahovićem o uslovima rada u toj jedinici, kao i daljem poboljšanju objekata za rad, obuku, smještaj i rekreaciju. Takođe, bilo je riječi i o projektu osnivanja Regionalnog centra za obuku pilota na helikopterima, kao i zadacima vojnog vazduhoplovstva u traganju i spasavanju i podršci civilnim institucijama u gašenju požara i drugim civilnim katastrofama. Ministar odbrane ocijenio je da je u proteklom periodu urađeno mnogo na poboljšanju uslova rada na vojnom aerodromu Golubovci, prije svega kroz dosadašnji remont sedam helikoptera Gazela, nabavku savremene vojne opreme i rekonstrukciju brojnih objekata, ali i kroz povećanje zarada pripadnicima te jedinice.

Nakon obilaska rekonstruisanih objekata za smještaj, sportske sale i ograde, ministar Vučinić razgovarao je i sa pilotima i drugim pripadnicima Vazduhoplovne baze o radnim obavezama i izazovima sa kojima se susrijeću u svakodnevnom radu. Tom prilikom, najavio je uskoro početak radova na izgradnji stanova na Starom Aerodromu i Tološima.

Takođe, tokom posjete ministar odbrane susreo se sa novim vojnicima po ugovoru koji su na osnovnoj obuci u Golubovcima. Čestitao im je na prije-

mu u Vojski i podsjetio na značaj vojne profesije za državu, te kazao da će uslovi života i rada u crnogorskoj Vojski i dalje biti unaprijeđivani, kroz buduća ulaganja u razvoj i lični standard njenih pripadnika.

V. Latković

Uoči NATO samita u aprilu

VRIJEME JE ZA NOVI POČETAK

Intenziviranje odnosa sa Rusijom i povratak Francuske u integrisanu vojnu strukturu

U aprilu 2009. godine, na samitu u Strazburu i Kelu NATO slavi svoju šezdesetogodišnjicu. Generalni sekretar NATO Jap de Hop Shefer je jasno rekao da će samit povodom 60. rođendana NATO biti mnogo više od prigodne svečanosti - jer će morati da pokaže da je NATO odlučan da se suoči sa nekoliko ozbiljnih bezbjednosnih izazova.

Uoči samita na kojem obilježava jubilej, NATO je suočen sa ogromnim vojnim i političkim izazovom u Avganistanu i neuspjeh bi mogao da dovede u pitanje njegov kredibilitet. Na sastanku šefova diplomatije zemalja članica Alijanse, u Briselu početkom marta, sa ciljem pripreme samita u Francuskoj i Njemačkoj, glavne teme razgovora su bili odnosi sa Rusijom i situacija u Avganistanu. Ministri NATO složili su se da poslije šest mjeseci prekida obnove kontakte na visokom nivou sa

Rusijom. Postigli su sporazum o formalnom nastavku rada Savjeta NATO-Rusija, uključujući i rad na ministarskom nivou, poslije samita u Strazburu i Kelu, čime je postignuto ono što je državna sekretarka SAD Hilari Klinton nazvala novim početkom. Ona je, na svom prvom sastanku sa šefovima diplomatija država članica NATO u Briselu od kada je administracija Baraka Obame stupila na funkciju, rekla da je vrijeme da Alijansa ostvari novi početak s Rusijom. Moskva je vrlo

brzo reagovala saopštenjem jednog predstavnika Ministarstva inostranih poslova, koji je pozdravio odluku ministara NATO, uz ocjenu da odluka pokazuje da je unutar NATO „prevladao razum“. Vašington je posebno tražio da se kroz obnovljene veze s Rusijom obezbijedi pomoć i podrška Moskve za životno važno snabdijevanje, preko ruske teritorije, američkih i NATO trupa u Avganistanu. SAD nastoje da dogovor o tome postignu i sa Kinom, tako da se sa trupe u Avganistanu snab-

dijevaju preko Kine i Tadžikistana, koji se graniči s Kinom i Avganistanom. Ti pravci bi mogli da budu od velike važnosti za NATO u trenutku kada Sjedinjene Države šalju u Avganistan dodatne vojnike, a bezbjednost postojećih linija kroz Pakistan postaje sve nestabilnija. Hilari Clinton je pozvala članice NATO da obezbijede više vojnih trupa za Avganistan, dok se SAD spremaju da pošalju dodatnih 17.000 vojnika, što će predstavljati povećano prisustvo SAD za 50 odsto u odnosu na postojećih 36 000 vojnika već raspoređenih u Avganistanu.

Na samitu u aprilu očekuje se, nakon više od 40 godina, povratak Francuske u integrisanu vojnu komandu NATO. Iz integrisane komande, koja je zadužena za strateško planiranje Alijanse, Francusku je 1966. godine povukao bivši predsjednik Šarl de Gol zbog spora oko američkog uticaja u Evropi. On je povukao francuske snage iz NATO komande u jeku hladnog rata i izbacio sjedište Alijanse iz Pariza i Fontenbloa zbog, kako je on ocijenio, američke hegemonije u Evropi. Iako se vraća u vojnu komandu Alijanse, Sarkozy je rekao da će nuklearni kapaciteti Francuske ostati nezavisni i da zemlja ne planira da se uključi u komitet za nuklearno planiranje te organizacije. Sarkozy, koji će biti domaćin samita NATO-a povodom 60. godišnjice te organizacije u aprilu, ranije je kao uslov za reintegraciju tražio da se stvori veća uloga za Evropu unutar Alijanse. Kao dio

cijene koju je zahtijevao Sarkozy, Francuska će dobiti vodeću poziciju u Savezničkoj komandi za transformaciju (ACT) u Norfolku, Virdžinija. Na njenom čelu je Vrhovni saveznički komandant za transformaciju. ACT je odgovorna za unaprijeđivanje i nadzor tekuće transformacije vojne strukture, snaga, sposobnosti i doktrine NATO, kojima se povećava odbrambena moć Alijanse i njenih partnera, u skladu sa strateškim opredjeljenjima. To mjesto je tradicionalno pripadalo komandantu Združenih snaga SAD i po prvi put će ga preuzeti Evropljanin. Takođe, Francuz će biti i

operacijama i četvrta po veličini finansijski donator. Pitanje francuskog statusa u okviru NATO je posebno iznijeto u Bijeloj knjizi odbrane i nacionalne bezbjednosti. Danas je i zvanično proklamovano da ne postoji više konkurencija između NATO i EU i mnogo važnije je pitanje neophodnosti saradnje na tom polju. To važi u Avganistanu, sa EU policijskim snagama razmještenim u Kabulu, ali i na Kosovu u odnosu na policiju EU koja pruža pomoć NATO u KFOR operaciji.

Povratak Francuske u NATO zatvoriće tenzije u transatlantskim odnosima, kao i odnosu SAD-Francuska od izlaska Francuske iz NATO 1966. godine. Takođe, značajno će povećati kapacitet Alijanse po pitanju kriznog menadžmenta i olakšati odnose NATO-EU.

Zorica Minevska

SREDSTVA IZVIĐAČKIH PATROLA

U pripremi za izvođenje borbenih i drugih zadataka vojnih jedinica, prikupljanje podataka o protivniku izviđanjem predstavlja jedan od najznačajnijih ključeva uspjeha na zemlji, moru i vazduhu. Teoretičari vojne vještine, baveći se izviđanjem na zemlji, uočili su sve prednosti i nedostatke motornih vozila koja se već stotinu godina koriste za tu namjenu. Danas se moderna vojska, uprkos napretku, ne može zamisliti bez korišćenja savremenih izviđačkih vozila, s oklopom ili bez njega, na točkovima ili gusjenicama. Najsavremenija izviđačka vozila savladaju sve terene, opremljena su najmodernijom opremom za osmatranje i sigurnim sistemima veze koji obezbjeđuju da se prikupljeni podaci prosljede u pretpostavljenoj komandi u realnom vremenu. Ta su vozila sposobna ne samo izviđati, već i pružati sasvim konkretnu vatrenu podršku, a uz pravilnu taktičku upotrebu sposobna su i za borbu protiv tenkova.

Laka izviđačka vozila

U tradicionalno postavljenim izviđačkim zadacima neoklopljena vozila, kao što su Jeep i Land Rover, imala su osnovni zadatak da prevezu izviđače na određenu poziciju. Da bi zadatak izvršili, izviđači su najčešće morali napustiti vozilo. Takva vozila proizvode se i danas, s tom razlikom da ugrađena oprema posadi omogućava izviđanje i bez napuštanja vozila.

Lako izviđačko vozilo Iveco MLV

Oklopljeni Hamer opremljen za izviđačke zadatke

Trenutno najuvjerljiviji dokaz upotrebljivosti lakih izviđačkih vozila je primjer američkog vozila Hummer ili Humvee. Nekoliko je tipova Hamera prilagođeno izviđačkim zadacima (M-1025 Armament Carrier i M-1114 Up-Armored Humvee), iako oružane snage velikog broja zemalja koriste i standardne tipove.

Zbog iskazanih prednosti Hamera, na osnovu tipa M-1113 Expanded Capability Vehicle, u Turskoj je razvijeno vozilo Otokar Cobra. Uz Tursku i Švajcarska se odlučila da na osnovu Hamera razvije izviđačko vozilo za svoje potrebe. Firma Mowag tako razvija borbeno vozilo Eagle I koje koriste oružane snage Švajcarske i Danske. Poučen iskustvom Mowag naknadno razvija vozilo Eagle II, koje se trenutno koristi samo u Švajcarskoj, a potom i Eagle III - vozilo namijenjeno navođenju artiljerijske paljbe, takođe bazirano na Hameru.

Lako oklopno vozilo VBL

Višenamjenska izviđačka vozila

Izviđačka vozila ne mogu se uvijek oslanjati isključivo na svoju "nevidljivost", pa čak i onda kad djeluju u operacijama očuvanja mira. Zbog toga je procijenjeno da je potrebno da imaju veći stepen

oklopne zaštite i jače naoružanje, kako bi mogli adekvatnije odgovoriti na prijetnje.

Višenamjensko izviđačko vozilo Piranha 10x10

Trenutno najpopularnija iz porodice borbenih vozila su oklopna borbeno vozila na točkovima 6x6 i 8x8, čiji je istaknuti predstavnik "Pirana" švajcarske firme Mowag. Pirana se dokazala kao vrlo upotrebljivo borbeno vozilo, između ostalog i na zadacima izviđanja. Kanadsku varijantu Pirane - Light Armoured Vehicle 25, sa topom Bushmaster kalibra 25 mm, smještenim u kupoli, odabrali su američki marinci kao svoje glavno izviđačko vozilo. Nasuprot njima kanadska vojska za svoje potrebe odabrala je Piranu nazvanu Coyot. Coyot je prilagođen za izviđačke zadatke u dvije varijante. U prvoj je opremljena desetmetarskim stubom, na čijem se vrhu nalaze elektrooptički senzori i antena radara, dok su u drugoj varijanti Coyot opremili istim senzorima, ali se oni postavljaju na posebne tronošce udaljene do 200 metara od vozila.

ppk. Marinko M. Slomo

Oklopno izviđačko vozilo Stryker

Ministar odbrane Boro Vučinić primio ambasadora Italije Serda Barbantinija

Ministar Vučinić je ocijenio da je saradnja Crne Gore i Italije suštinski važna. Najavio je da će uskoro biti potpisan i sporazum o saradnji u oblasti odbrane, koji je u fazi usaglašavanja.

Ambasador Barbantini izrazio je zadovoljstvo pozitivnim koracima koje je Crna Gora napravila u reformi sistema odbrane i potvrdio podršku Italije na daljem putu evroatlantskih integracija.

Razgovor Vučinića i Furdika

Ministar Vučinić razgovarao je sa ambasadorom Slovačke u Crnoj Gori Igorom Furdikom. Ambasador Furdik prenio je snažnu podršku svoje zemlje za evropske i evroatlantske ambicije Crne Gore.

Švajcarski ambasador kod ministra

Ministar odbrane Boro Vučinić primio je novoimenovanog ambasadora Švajcarske Konfederacije Ervina Hofera i u razgovoru ocijenio da je važno iskustvo Švajcarske u mirovnim misijama, kojima ta zemlja daje značajnu podršku.

Ambasador Hofer izrazio je zadovoljstvo budućom saradnjom Švajcarske sa Crnom Gorom u oblasti odbrane. On je istakao da Švajcarska, kao dugogodišnja članica NATO programa Partnerstvo za mir, realizuje brojne programe saradnje i u tom smislu prenio spremnost svoje zemlje da pomogne u pripremi crnogorskih vojnika za učešće u mirovnim misijama.

Uspjeh naših radio-amatera

Na jednom od najvećih svjetskih radioamaterskih takmičenja: CQWW WPX Contest, pod pokroviteljstvom najvećeg radio-amaterskog časopisa "CQ Magazine" iz SAD, ekipa "Sky Contest Cluba" iz Herceg Novog postavila je novi evropski rekord, takmičeći se u svojoj kategoriji - više operatora.

Radeći 48 časova bez prestanka, teleprinterskom vrstom rada, SKYCC tim je održao oko 3000 veza sa preko 140 zemalja u svijetu i tako postao svjetski prvak za ovu godinu, uz oboren evropski rekord u ukupnom broju poena.

Član ovog tima, Dragan Đorđević (pozivni znak 4O4A), pripadnik je Vojske Crne Gore i višestruki je evropski i svjetski prvak u radioamaterskim takmičenjima.

Vodnikovo „Rasulo cvijeće“

Pripadnik Brigade za specijalne operacije Vojske Crne Gore stariji vodnik Mladen Babović predstavio je 23. marta knjigu poezije pod nazivom „Rasulo cvijeće“. Promocija je održana u Dvorcu kralja Nikole u Baru u organizaciji Kulturnog centra Bar.

Mladen Babović je rođen 16. marta 1980. godine u Košutićima. Vojnu školu završio je u Svilajncu. Piše pjesme od srednjoškolskih dana. Oženjen je, ima kćerku Teodoru i živi u Baru. Ovo je njegova prva knjiga.

BLATO ZA CIGLE I MALTER

Otkada sam došao u Grinvil, prije skoro mjesec dana, nijesam propustio ni jednu patrolu. U patrole idemo po zadatom redosljedu. Prije neki dan smo imali van-rednu patrolu. Sektor za civilna pitanja je dobio pismo iz jednog zabačenog mjesta - Blibokwli town, dva i po sata vožnje od Grinvila, da je tornado prošao preko tog grada i ostavio oko 100 kuća bez krovova.

Osim nas, u patrolu su krenuli i predstavnici UN policije i kancelarije za civilna pitanja. Cilj - steći uvid u situaciju u tom gradu, utvrditi šta je potrebno stanovništvu i nakon toga napraviti izvještaj, sa predlogom za preuzimanje neophodnih mjera.

Kiša koja je padala nekoliko dana toliko je nakvasila puteve, da sam bio prilično srećan što sam dovezao kola nazad bez oštećenja. Lokalno stanovništvo popravljalo rupe na drumovima tako što ih samo zatrpaju zemljom ili, ako imaju mogućnosti, ubace kamenje. Problem nastaje ako nije stavljeno dosta kamena. Kad padne kiša, put se raskvasi pa kad auto naiđe na to kamenje točkovi potonu u blato, ali središnji dio auta leži na kamenju, pa kad se prebaci na prenos 4x4, auto krene napolje iz rupe, ali u blatu

ostaju - blatobrani, električni spojevi za priljučno vozilo, tablice... Nerijetko se dešava da se auto potpuno zaglavi. Poseban slučaj su neiskusni vozači, pa se dešavaju i teži lomovi transmisije, cijepanje guma... Zaista „radosna“ stvar ako ste usred džungle, u zoni u kojoj je radio uređaj u kolima neupotrebljiv ako se ne pomjerite na neko više mjesto.

U Blibokwli smo stigli oko podneva. Tornado razorne snage, kao onaj u SAD, nije protutnjao ovuda, ali i ovaj što je prošao je napravio dosta štete. Porušeno drveće, iščupani krovovi, srušeni zidovi i pomoćne zgrade... Većina kuća se pravi na način - na tlu se iscrtaju osnove kuće, na svakih 30-tak cm se ukopaju visoki drveni stubovi zapravo grane sa drveća, debele oko 5 cm. Zatim se ti stubovi kanapom povezuju sa horizontalno postavljenim motkama i dobije se rešetkasta osnova zidova kuće. Praznine se popune blokovima od blata i sve se na kraju premaže ponovo blatom. Krov obično predstavlja koso postavljeni rebrasti lim. Zidovi pomoćnih zgrada se ne popunjavaju blatom.

Skoro četiri dana su prošla od kad je stiglo pismo sa zahtjevom za pomoć i jedan dio

kuća je već bio popravljen. Ipak veći dio nije. Preko 63 odsto stanovništva Liberije ima mjesečna primanja manja od jednog američkog dolara. To znači da kutija eksera potrebna za najjednostavniju popravku košta malo bogatstvo za ove ljude. Cigle od blata sad ne mogu da se prave, ne mogu da se suše zbog kiše, a i pripremanje motki za zidove, pored vještine, zahtijeva dosta vremena. Zadržali smo se preko dva sata. Na svakom koraku smo nailazili na ljude koji su očajnički tražili pomoć, da svojim porodicama obezbijede krov nad glavom. Djeca kao da nisu marila za ono što im se desilo. Trčala su oko nas li molila nas da ih slikamo. Toliko smo bar mogli da uradimo. Ipak, najvažniji posao nam je tek predstojao. Po povratku u bazu, napravili smo zajednički izvještaj sa jasnim apelom za upućivanje pomoći u građevinskom materijalu i hrani. Čekamo da stigne odgovor. Znali smo da stanovnici Blibokwli-ja sad zure u nebo, sa željom da vide transportne helikoptere UN i sa strahom od nove kiše.

Kapetan Branko Đurđić

Tim 5, Grinvil, UNMIL

VOJSKA KAO PROFESIJA

Nova Vojska Crne Gore sprovodi neopohodne reforme koje su posljedica mnogobrojnih faktora, počev od obnove crnogorske državnosti, promijenje međunarodne i situacije u okruženju do prioritarnog cilja zajedničke evropske i evroatlantske bezbjednosti, koja podrazumijeva kolektivni sistem odbrane. Te i takve reforme zahtijevaju dobru uvježbanost, opremljenost i organizovanost, ali i spremnost za angažovanje na širokom polju zadataka, od klasičnih odbrambenih do mirovnih. Vojska mora biti spremna i da rješava i upravlja različitim krizama, sprečava konflikte, doprinosi stabilnosti u regionu, ali i da bude dio združenih međunarodnih snaga.

Takve zadatke jedino može obavljati profesionalna vojska. Da bi se razumjela profesija mora se napraviti jasna distinkcija od pogrešnih tumačenja poput onih kojim se pod pojmom „profesionalna vojska” podrazumijeva „organizovana grupa ljudi koja je je plaćena za obavljanje

poslova”.

Ako ste izabrali da vam životno zanimanje bude vojnik, onda je jasno da ste svjesni svih obaveza koje iz tog poziva proizlaze, dok motivi te odluke mogu biti različiti. To zbog čega se odlučujete posebno je važno. Treba napraviti razliku između mišljenja da je vojna služba potrebna zbog odbrane domovine i naroda, jer to je čast i obaveza svakog građanina bilo koje države, od motiva koji su tiču pripadnosti vojsci kao profesiji.

Vojnici, bez obzira na čin i položaj koji imaju u vojnoj hijerarhiji, imaju različite motive za ulazak u vojsku kao profesiju. Kad jednom uđu, uvijek ih povezuje ista nit i ideja vodilja: služiti svojoj domovini, dati doprinos budućnosti i postati profesionalac u pravom smislu te riječi.

No, biti profesionalac na bilo kojem polju rada i u bilo kojoj profesiji nije lako. Cilj je imati lagodan život, privilegije, komfor, novac, automobil, stan i slično. Do tog

cilja dug je put neprekidnog učenja, usavršavanja, odricanja i iznošenja obaveza svoje profesije.

U svijetu vjerovatno ne postoji ni jedna druga profesije koja u sebi nosi toliko kontradiktornosti, koliko ih ima u vojsci. S jedne strane, stručnost vojnika, moć i autoritet koji vojska ima u svojim rukama služi zaštiti vrhunskih ideala jednog društva. S druge strane, ako se s njom pogrešno upravlja ili se slabo vodi, vojska može to društvo i ideale uništiti, o čemu govore mnogobrojna istorijska iskustva.

Vojnici imaju neosporno, neotuđivo, nepovredivo i sveto pravo na najuzvišenija znanja koja predstavljaju prirodu i način sprovođenja vojničkih pravila.

Sticanje i posjedovanje tih znanja, koja se odnose na upravljanje životima i smrću, zahtijeva i vrhunsku odgovornost vojske prema društvu.

Olivera Đukanović

Reportaže

SRPSKA UNIFORMA POD PLAVIM ŠLEMOM

USLOVI koje smo zatekli u Kongu bili su bolji nego što smo očekivali. Iako je to zemlja u kojoj godinama traje građanski rat, nijednog trenutka nismo bili u opasnosti. Naša jedina briga bili su pacijenti i njihov brz i siguran transport. U svakom slučaju, nezaboravan je osećaj biti deo mirovne misije koja broji čak 30.000 ljudi. U Afriku bismo se, zato, opet vratili.

Ovako svoj polugodišnji boravak u Demokratskoj Republici Kongo opisuju članovi tima za vazdušnu medicinsku evakuaciju Vojske Srbije (AMET-11). Ova šestočlana ekipa naših lekara i tehničara bila je u sastavu misije Ujedinjenih nacija

koja je zadužena za čuvanje mira u zemlji u srcu Afrike. Iako su vojnici u uniformama više od 50 država tamo angažovani kao mirotnorci, naš tim je imao sasvim drugačiju ulogu - isključivo medicinsku.

Poslednju postavu misije VS na zadatku u ovoj zemlji, koja je ovih dana zamenjena novom smenom, činila su dva lekara - sanitetski potpukovnik dr Đorđe Mančić i major dr Božidar Jakovljević. Medicinski tehničari stariji vodnici Đorđe Kukrić, Bojan Jovanović, Bojan Đinđić i Aleksandar Milić bili su im danonoćno pri ruci.

Naši mirotnorci ističu da je posla bilo - na pretek.

- Najčešće smo zbrinjavali "obične" pacijente. Reč je o ljudima sa različitim povredama, lomovima i tegobama. Uz to, u ovoj zemlji malarija prosto kosi žrtve, pa smo imali i veći broj obolelih od ove bolesti - objašnjava član misije Bojan Jovanović. - Naš skoro svakodnevni zadatak bio je prebacivanje pacijenata od aerodroma u Kinšasi. Ukoliko je bilo potrebe, obolele smo prevozili na lečenje u Pretoriju u Južnoafričkoj Republici. Najjači utisak koji su naši "plavi šlemovi" doneli iz Afrike je duh zajedništva sa timovima drugih vojski.

Stanje u Kongu, kako nam objašnjavaju članovi našeg tima, više je nego teško. Kinšasa je grad sa 12 miliona stanovnika koji žive u uslovima koji su ravni - katastrofalnim. Klima je, uz to, vrlo vlažna, sa velikim vrućinama. Vladaju bolesti - malarija i ebola. Velika je besparica, pa tako za jedan kilogram paradajza u običnom marketu treba izdvojiti oko 18 dolara. Prosečno piće u restoranu dostiže

čak 10 američkih novčanica.

- Za razliku od stanovništva, živeli smo u odličnim uslovima - navodi Jovanović. - Reč je o montažnim objektima gde je svako od nas imao svoju sobu. Prostorije su klimatizovane, a na raspolaganju smo neprekidno imali pristup Internetu i telefon. U prvo vreme smo se hranili zajedno sa južnoafričkim kontingentom. Dužnost spremanja hrane kasnije je pripala "domaćinu" - Kongoancu Judžinu. Naš sagovornik objašnjava da je uz pomoć članova našeg tima, jakih i na varjači, novi kuvar brzo ovladao srpskim jelovnikom.

MIROVNE MISIJE

PRIPADNICI Vojske Srbije angažovani su u tri mirovne misije u afričkim zemljama - Liberiji, Obali Slonovače i Demokratskoj Republici Kongo. Ukupno 15 srpskih oficira i podoficira pod zastavom Ujedinjenih nacija obavlja različite zadatke - od kontrole i održavanja mira, do pružanja medicinske pomoći. Osim Konga, u Liberiji je raspoređeno šestoro naših posmatrača, dok su trojica u Obali Slonovače.

HUMANI

Srpski medicinski tim pri UN posetio je pred Novu godinu Dom za decu bez roditelja u Kinkoleu, predgrađu Kinšase. U ovoj ustanovi smešteno je 140 dece uzrasta od dve do 15 godina, čiji su roditelji uglavnom umrli od side. Naši mirovnjaci zajedno sa južnoafričkim kolegama deci su uručili poklone.

Rade Dragović,
28.02.2009 20:11:07

BOŽIĆNJI USTANAK

Crna Gora je, odlukama takozvane Velike narodne skupštine u Podgorici, u novembru 1918. godine, prisajedinjena Srbiji i tako, bez svog imena, ušla u sastav novostvorene Države Srba, Hrvata i Slovenaca. U Crnoj Gori je tada bilo preovlađujuće raspoloženje za stvaranje južnoslovenske države. Ipak, u Crnoj Gori su se javile dvije političke struje o samom načinu ujedinjenja. Jedna je bila za bezuslovno ujedinjenje, a druga za to da Crna Gora u novu zajednicu uđe ravnopravno, kao država, pristankom i odlukama njenih legalnih organa. Pristalice bezuslovnog ujedinjenja su svoje političke stavove štampali na plakatu bijele boje, pa su zato dobili naziv bjelaši, a protivnici takvog ujedinjenja svoj program su izložili na plakatu zelene boje, po čemu su dobili ime zelenaši. Bjelaško-zelenaška podjela, u suštini, održala se sve do naših dana, a u nekim situacijama imala je elemente građanskog rata.

Prema istorijskim činjenicama, prvi građanski rat, na toj političkoj podjeli, dogodio se krajem 1918. godine, odmah poslije tzv. Podgoričke skupštine, kada su počele, prvo javne političke manifestacije nezadovoljstva odlukama tog skupa, a kasnije i organizovanjem pobune zbog nestanka crnogorske nezavisne države. Prva oružana akcija, u tom smislu, izvršena je početkom novembra u Nikšiću, kada je grupa građana izrazila lojalnost kra-

lju Nikoli i otela oružje od stražara i zaposjela državnu zgradu. Oružane akcije su kasnije pojačane uoči Božića, krajem decembra, po starom kalendaru, zbog čega je pobuna dobila naziv Božićnji ustanak. Akcije ustanaka su nastavljene i početkom 1919. godine, i trajale su sve do 1924. godine. Glavni obračun sa ondašnjom srpskom vojskom i žandarmerijom odigrao se u okolini Cetinja. Ustanici su u jednom momentu bili opkolili Cetinje, Virpazar i Rijeku Crnojevića. Sa vođama ustanka, a jedan od njih bio je kapetan Krsto Popović, bilo je i pokušaja pregovora, a u tome su učestvovali i međunarodni posrednici.

Ustanak je imao cilj, prije svega, da se na učesnike Mirovne konferencije u Parizu izvrši pritisak, kako bi crnogorsko pitanje bilo riješeno na demokratski način. Božićnji ustanak, ipak, bio je slomljen, po ocjenama istoričara, zbog nedovoljne organizovanosti ustanika. Ima svjedočanstava i počinjenog zločina protiv ustanika. Jedan broj pobunjenika se vratio kući, ali nijesu htjeli predati oružje. Neki su emigrirali u Italiju, a jedan broj ustanika su odbjegli u šume.

U Božićnjem ustanku, pod geslom „Za pravo, čast i slobodu Crne Gore“ učestvovalo je, kako istorijski izvori navode, oko četiri hiljade slabo naoružanih ljudi. U slamanju ustanka, uhapšeno je više od sto uglednih prvaka, a među njima, u Piperima, i brigadir Milutin Vučinić, koji je imao plan op-

Krsto Popović

koljavanja Podgorice. Uhapšene su i druge vođe ustanka, vojvode Đuro i Marko Petrović i Marko Đukanović. U borbama oko Cetinja je dvadesetak ljudi poginulo, a veći broj bili su ranjeni. Karađorđevićka vlast u novostvorenoj državi vodila je borbe protiv odmetnika iz Božićnjeg ustanka sve do 1929. godine, kada su likvidirana dva brata Radoš i Drago Bulatović. Mnogima je suđeno, a u samom Božićnjem ustanku i kasnijim borbama sa odmetnicima, pričinjene su i ogromne materijalne štete.

I. Despotović

ENGLISH

ORGANIZACIJA

PRESS CENTAR

BIBLIOTEKA

MULTIMEDIJA

NASLOVNA STRANA

KABINET

MINISTAR

ORGANIZACIJA

PITAJTE MINISTRA

KONTAKT

LINKOVI

VLADA
POČETNA STRANA

Saopštenje: Ministar odbrane Boro Vučinić primio predsjednika Organizacije rezervnih vojnih starješina prof. dr Damjana Šekovića

tog udruženja... [Opširnije](#)

Na sastanku je bilo riječi o potrebi definisanja budućeg statusa i nadležnosti te organizacije, kao i njenog mjesta u društvenom sistemu. Ministar Vučinić podržao je dalje postojanje te strukovne organizacije, u okviru potreba i novog koncepta odbrane u Crnoj Gori. Takođe, dogovoreno je da zajednička radna grupa u narednom periodu predloži statusni oblik i djelatnosti te organizacije, kao i način njenog finansiranja. Podržan je i prijedlog da se ovogodišnji Dan rezervnih oficira adekvatno obilježi, uz podršku Ministarstva odbrane, proslavljajući 90. godišnjicu postojanja

Ministarstvo odbrane 20.03.2009 17:08

Saopštenje: Održan Šesti godišnji seminar ADRION inicijative na temu "Zaštita mora od zagađenja"

Šesti godišnji seminar ADRION inicijative, na temu "Zaštita mora od zagađenja", održan je u Tivtu. Seminar je realizovan u dvije grupe, upravljačku i operativnu. Učesnici seminara su, pored glavne teme, analizirali dosadašnje i donijeli smjernice za dalje aktivnosti ADRION inicijative, kao i održali glavnu plansku konferenciju za vježbu na moru "ADRION LIVEX 09", koja će ove godine biti organizovana u junu u Albaniji. [Opširnije](#)

Ministarstvo odbrane 20.03.2009 14:46

Saopštenje: Potpisan Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Centra za obuku nordijskih zemalja

Pomoćnik ministra za politiku odbrane **Draško Jovanović** potpisao je danas Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Centra za obuku nordijskih zemalja (NORDCAPS). Memorandum predviđa realizaciju Kursa za vojne posmatrače UN (BALMOC 1/09), koji će se održati u kasarni „Milovan Šaranović“ u Danilovgradu u periodu od 14. septembra do 01. oktobra 2009. godine... [Opširnije](#)

Ministarstvo odbrane 20.03.2009 12:54

Ministar odbrane Boro Vučinić obišao lokaciju bivšeg vojnog skladišta "Tološi"

Audio zapis: Izjava ministra odbrane **Bora Vučinića** nakon obilaska lokacije bivšeg vojnog skladišta "Tološi", na kojoj su počeli pripremni radovi za izgradnju stambeno-poslovnih objekata... [Opširnije](#)

Ministarstvo odbrane 20.03.2009 11:30

Najava: Ministar odbrane Boro Vučinić običi će lokaciju bivšeg vojnog skladišta „Tološi“

Ministar odbrane Boro Vučinić sa saradnicima obići će, u petak, 20. marta 2009. godine, u 11.00 sati, lokaciju bivšeg vojnog skladišta „Tološi“ na kojoj su počeli pripremni radovi za izgradnju stambeno-poslovnih objekata... [Opširnije](#)

PRETRAŽI

Prijavite se na našu mailing listu!

vaš e-mail

PRILJAVI ME

[Glasaj](#)

KONKURSI

ZAKONSKA REGULATIVA

STRATEŠKA
DOKUMENTA

PARTNERSTVO ZA MIR

VOJSKA REPUBLIKE CRNE
GORE

INTERVJUI

PARTNER

FOTO GALERIJA

AUDIO GALERIJA

AUDIO ZAPIS

Izjava ministra odbrane Republike Crne Gore Bora Vučinića

nakon predaje Prezentacionog dokumenta i potpisivanja Sporazuma o bezbjednosti informacija NATO i Vlade Crne Gore

www.mn.gov.me